

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2019-2022

MELLAN REGION VÄSTERBOTTEN OCH
KOMMUNERNA I VÄSTERBOTTENS LÄN

REGION VÄSTERBOTTEN

Box 443, 901 09 Umeå, Sweden

VISITOR Västra Norrlandsgatan 13, Umeå

PHONE +46 90 16 57 00 **FAX** +46 90 77 05 91

www.regionvasterbotten.se info@regionvasterbotten.se

FAKTURA / INVOICE

Region Västerbotten, Box 65, 832 21 Frösön, Sweden

Organisationsnummer / Corporate identity number 222000-2434

VAT-nr SE222000243601

Bankgiro 245-8354 **Plusgiro** 34551-2

Innehållsförteckning

Inledning	2
Ett gemensamt ansvar och åtagande.....	3
<i>Finansiering av samverkan.....</i>	<i>3</i>
<i>Uppföljning och revidering.....</i>	<i>4</i>
Samverkansområden.....	4
<i>Samhällen som inkluderar och utvecklar människor.....</i>	<i>5</i>
<i>Platsbaserad näringslivsutveckling och innovation.....</i>	<i>5</i>
<i>Investeringar i utbildning och kompetens.....</i>	<i>5</i>
<i>Hälsa och social välfärd.....</i>	<i>6</i>
Bilaga 1: Beredningsorganisation.....	7
<i>Samverkansforum</i>	<i>7</i>
<i>Gemensam beredning för regional utveckling</i>	<i>7</i>
<i>Primärkommunal beredning (PKB).....</i>	<i>7</i>

Inledning

Den regionala utvecklingen skapas av människor, organisationer, företag, offentliga institutioner inom och utanför Västerbottens län. Västerbottens läns kommuner har en stor påverkan på länets utveckling genom sina kommunala uppdrag och arbete med hållbar tillväxt och attraktivitet. Region Västerbotten har det regionala utvecklingsansvaret i Västerbottens län och ska samordna, bidra till genomförandet samt följa upp det regionala utvecklingsarbetet. Mellan åren 2008-2019 har kommunerna och Västerbottens läns landsting samverkat för länets regionala utveckling genom det gemensamma Regionförbundet i Västerbottens län (Region Västerbotten). Från och med 1 januari 2019 bildas en ny organisation, regionkommunen Region Västerbotten genom att regionförbundet och Västerbottens läns landsting slås ihop. Den nya organisationen tar då över regionförbundets uppgifter inom det regionala utvecklingsuppdraget, samt landstingets ansvar för regional hälso- och sjukvård. Region Västerbotten och länets kommuner vill att samsynen, samarbetet och samverkan i utvecklings- och verksamhetsfrågor från regionförbundet även ska prägla samarbetet från och med 2019. Dessa aspekter är viktiga byggstenar för att utveckla välfärden och en hållbar attraktiv region.

Samverkan för länets utveckling handlar om att samverka kring det regionala utvecklingsuppdraget, men även att hitta former för att stärka länets utveckling genom samverkan mellan kommuner och mellan kommunen och region i frågor som har sin grund i primärkommunala uppdrag som till exempel skola, samhällsplanering och social välfärd. Kommunerna och Region Västerbotten sluter därför denna överenskommelse för att skapa en god och effektiv samverkan för länets utveckling och gemensamma bästa.

Genom överenskommelsen om samverkan samlar kommunerna och regionen en gemensam strävan, uppdrag, aktiviteter och resurser i en gemensam samverkansplattform. Till skillnad från samverkan inom regionförbundet har kommunerna ingen formell beslutsbefogenhet över de frågor inom det regionala utvecklingsuppdraget. På motsvarande sätt har regionen inga formella beslutsmandat över de frågor som handlar om mellankommunal samverkan. Överenskommelsen bygger således på ett gemensamt åtagande för länets utveckling, genom ömsesidigt förtroende och delat ansvar för överenskommelsens genomförande. Överenskommelsen skapar former för gemensam beredning, samverkan och samråd i uppdrag och beslut som formellt fattas av kommunerna och regionen genom en transparent och samverkansbaserad beredningsstruktur.

Ett gemensamt ansvar och åtagande

Genom denna överenskommelse gör Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län ett åtagande att samverka kring det gemensamma ansvaret att genom sina respektive uppdrag utveckla länet för de kvinnor och män som bor och verkar här. Överenskommelsens innebörd för de enskilda kommunerna tydliggörs genom individuella samverkansavtal.

Den regionala utvecklingsstrategin anger länets gemensamma inriktning för regional utveckling i Västerbottens län och är basen för de samverkansområden som denna överenskommelse anger. Visionen för strategin är att ”från kust till fjäll skapa en hållbar attraktiv region”. Utvecklingen mot visionen mäts genom ett antal indikatorer på regional och lokal nivå.

Överenskommelsen ska bidra till att stärka det lokala och regionala utvecklingsarbetet i Västerbottens län. En viktig del i detta är att inom samtliga områden integrera ett miljö- och klimatperspektiv, bidra till att skapa jämställdhet mellan kvinnor och män samt arbeta för mångfald och likabehandling.

Samverkan mellan regionen och kommunerna bidrar till att utveckla och stärka välfärden samt till att gemensamt uppnå målen för det regionala utvecklingsarbetet genom att:

- Öka kvaliteten och effektiviteten i de kommunala och regionala uppdragen
- Utveckla det långsiktiga strategiska arbetet med regional utveckling
- Höja den gemensamma kunskapen om länets utvecklingsförutsättningar
- Skapa tillit och förståelse för parternas uppdrag, ansvar och förutsättningar
- Stärka sammanhållningen och samarbetet för länets utveckling

En effekt av samverkansmodellen är också att statliga, regionala och kommunala medel samlas och riktas mot gemensamma mål och därigenom ökar effektiviteten och kraften av de samlade resurserna.

För att uppnå målen styr och finansierar regionen och kommunerna en gemensam samverkansstruktur som innefattar regionalt utvecklingsarbete, samverkan kring mellankommunala frågor samt gemensamma verksamhetsåtaganden. Samverkansstrukturen ska ha effektiva arbetsformer som säkerställer transparens och delaktighet och som första hand bygger på digitala verksamhetsformer. Ansvarsfördelning och roller i det operativa arbetet mellan grupperingar och politiska forum klargörs i arbetet med de årliga verksamhetsplanerna.

Beredningsorganisationen för överenskommelsen finns beskriven i bilaga 1

Finansiering av samverkan

Kommunerna och regionen ansvarar gemensamt för att finansiera administration och tjänstepersoner kopplade till politisk organisation, beredningsfunktioner samt samordning av samverkansområden.

Det regionala utvecklingsarbetet finansierar regionen genom den regionala utvecklingsnämndens budget. Kommunerna förstärker arbetet genom en

grundfinansiering motsvarande 49,89 kr/invånare. Utgångspunkten för uppräknning under kommande år är Landstingsprisindex (LPI). Funktionerna administreras i första hand inom Region Västerbottens förvaltning. Kommunerna och regionen deltar aktivt på politisk nivå samt tjänstepersonsnivå, och bidrar med finansiering till den gemensamma strukturen. Utöver detta finansieras nätverk, plattformar, projekt med mera genom särskilda avtal eller i gemensamma projekt mellan regionen och kommunerna. Utgångspunkten för finansiering av nya samverkansavtal är att kostnadsfördelningen baseras på befolkningsstorlek, men kan anpassas efter behov. Samverkan finansieras alltså i tre former:

- 1) Grundfinansiering för samverkan inom regionalt utvecklingsarbete
- 2) Särskilda samverkansavtal
- 3) Gemensamma projekt med extern medfinansiering

En förteckning över de särskilda avtal som är verksamma vid ingången av denna överenskommelse för respektive kommun biläggs de individuella samverkansavtalen.

Uppföljning och revidering

Överenskommelsen aktualitetsprövas inför varje ny mandatperiod, och sträcker sig således under 4 års tid. Överenskommelsen följs upp genom löpande utvärdering för att säkerställa att parterna anser att berednings- och arbetsformerna fungerar i enlighet med överenskommelsen. En första utvärdering skall göras innan utgången av 2020. Aktualiseringsprövning sker under 2022, vid utvärderingen och aktualitetsprövningen förs dialog kring överenskommelsen i sin helhet, vad gäller arbetsformer och resultat samt dess finansiering och samverkansstruktur. Samverkans resultat och effekter på den regionala utvecklingen följs upp och utvärderas i huvudsak inom ramen för arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och kommunernas verksamhetsuppföljning.

Samverkansområden

Överenskommelsens samverkansområden bygger på den regionala utvecklingsstrategin för Västerbottens län (RUS) samt de mellankommunala samverkansområden som finns idag inom Region Västerbotten. Under halvtidsutvärderingen 2020 uppdateras överenskommelsen utifrån den nya RUS:ens mål och vision.

Samverkansområdena ska stärka samverkan på tjänstepersonsnivå mellan kommunerna och regionen, och initierar eller verkställer ärenden inom den politiska samverkansstrukturen. Beredningsorganisationen och de politiska forumen beskrivs i bilaga 1.

Varje samverkansområde samordnas av Region Västerbotten. För arbetet inom samverkansområdena har såväl regionen som kommunerna ansvar för att driva arbetet framåt. Varje samverkansområde kan ha nätverk, verksamheter och

projekt kopplade till sig. Arbetet styrs av årliga verksamhetsplaner som fastställs i den primärkommunala beredningen (PKB).

Samhällen som inkluderar och utvecklar människor

Människors livsmiljöer och livsvillkor är avgörande för en regions attraktivitet. En mängd faktorer påverkar hur attraktiv en region är för kvinnor och män. Inom detta samverkansområde samlas en rad frågor av betydelse för människors livskvalitet, kreativitet och utveckling. Inom överenskommelsen finns följande delområden

- Samverkan inom samhällsbyggnadssektorn
- Kollektivtrafik
- Transportinfrastruktur
- Kultur
- Digitalisering
- Övergripande frågor kopplade till regional utveckling

Platsbaserad näringslivsutveckling och innovation

Regionen har i många avseenden unika tillgångar i form av bland annat kunskap, råvaror och natur- och kulturmiljöer. För att ta tillvara potentialen krävs samverkan mellan olika typer av aktörer. Inom detta samverkansområde samlas insatser för att gemensamt stärka arbetet med företagande, innovation samt arbetet med internationella frågor som till exempel EU:s fonder och program. Inom överenskommelsen finns följande delområden

- Nätverk inom Näringslivsutveckling och innovation
- EU och internationella frågor
- Andra frågor kopplade till näringslivsutveckling och innovation

Investeringar i utbildning och kompetens

Utbildning och kompetensförsörjningen är viktig för den regionala utvecklingen. Idag råder brist på rätt kompetens i många sektorer, samt att kommuner och andra aktörer möter utmaningar för att kunna erbjuda god utbildning. I Västerbotten finns sedan länge etablerade strukturer för samverkan inom utbildningsområdet. Dessa strukturer består både av informella strukturer som nätverk, men också mer etablerade institutioner som den gemensamma gymnasieantagningen och verksamheter som Mediacenter. Regionen har uppdraget att arbeta med regional kompetensförsörjning och arbetar med näringslivsfrågor samt företräder länet i många nationella forum av betydelse för utbildning och kompetensförsörjning. Inom detta område finns stora synergier och samordningseffekter mellan kommunala och regionala uppdrag. Inom överenskommelsen finns följande delområden och verksamheter

- Samverkan och samordning inom utbildning och kompetensförsörjning
- Gymnasieantagningen
- Mediacenter
- Infomix
- Arbetsmarknadsfrågor
- Nätverk inom utbildningsområdet

Hälsa och social välfärd

Länet har precis som andra regioner stora utmaningar inom området hälsa och social välfärd. En åldrande befolkning, ökande psykisk ohälsa och stora behov av samordning, innovation och nya arbetssätt inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänsten och äldreården är frågor som kommer att ha stor påverkan på länets utveckling de kommande åren. Området är komplext, då det ofta direkt rör människor och handlar om omfattande system där flera aktörer har överlappande ansvar och befogenheter. Inom överenskommelsen finns följande delområden och verksamheter

- Samverkan och samordning inom hälsa och social välfärd (Regionala samverkans och stödstrukturer inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård)
- Samordning och samverkan i koppling till den kommande samverkansstrukturen mellan regionkommunen och kommunerna inom vård och omsorg (I dagsläget AC konsensus med beredningsgrupper. Utredning och implementering av ny modell under 2018-2019)
- FoU Välfärd och sakområde socialpsykiatri (Tidigare socialpsykiatriskt kunskapscentrum)
- Länsamrådsgrupp vårdsam
- Vård & omsorgscollege
- Nätverk inom området hälsa och social välfärd (Nationella, regionala och lokala nätverk)
- Företrädarskap för kommunerna inför nya lagstiftningar (Exempelvis Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, uppdrag psykisk hälsa)

Bilaga 1: Beredningsorganisation

Samverkansforum

För politisk samverkan mellan regionen och kommunerna samt mellan kommunerna innehåller överenskommelsen ett antal politiska forum. Region Västerbotten arvoderar de politiker från kommun och region som sitter i den gemensamma beredningen. För övriga politiska forum inom beredningsorganisationen utgår ingen arvodering.

Dessa forum lämnar beslutsrekommendationer för beslut i kommunerna och/eller i Region Västerbotten. En grupp bestående av kommunchefer och tjänstepersoner från Region Västerbotten bereder ärenden inför de politiska mötena.

Utöver det som anges i denna överenskommelse finns andra samverkansytor mellan kommun och region. Ett sådant är det regionledningsmöte där kommunledningarna och regionledningen möts. Ett annat är den samrådsstruktur som skapas kopplat till vård- och omsorgsfrågor.

Gemensam beredning för regional utveckling

Den gemensamma beredningen tar upp frågor som rör regional utveckling och andra frågor kopplade till överenskommelsen. Beredningen utgörs av 7 politiker från den primärkommunala beredningen (PKB) och 6 politiker från regionala utvecklingsnämnden (RUN). Dagordningen till den gemensamma beredningen bereds av kommunchefsgruppen och den regionala utvecklingsdirektören. Den gemensamma beredningen beslutar om rekommendationer till den primärkommunala beredningen (PKB) och Nämnden för regional utveckling (RUN).

Primärkommunal beredning (PKB)

Den primärkommunala beredningen består av 30 politiker från kommunerna där varje kommun har 2 representanter. PKB fattar beslut om beslutsrekommendationer till kommunerna samt antar yttranden om ärenden till och från den gemensamma beredningen.

Kopplat till sig har PKB två beredningar och ett utskott:

Primärkommunala beredningens arbetsutskott (PKB AU) utgörs av 7 politiker från PKB och utgör en allmän beredning inför PKB.

Beredningen för utbildning och kompetensförsörjning (BUK) utgörs av kommunala politiker och har ett särskilt beredningsansvar för frågor kopplade till utbildningsfrågor. BUK är också politisk styrgrupp för gymnasieantagningen och andra projekt inom området.

Beredningen för Hälsa och social välfärd (BHS) utgörs av kommunala politiker och har ett särskilt beredningsansvar för frågor kopplade till hälsa och social välfärd. BHS är också politisk styrgrupp för FoU-välfärd och andra projekt inom området.

Figur 1: Översikt beredningsorganisation för samverkan

